

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru No. 2734/23

Cüneyt KONURALP ve Nazire Nuran KONURALP/Türkiye

Başkan

Péter Paczolay

Hâkimler

Gediminas Sagatys,

Stéphane Pisani

ve Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı Dorothee von Arnim'in katılımıyla 19 Mayıs 2026 tarihinde Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ("İkinci Bölüm"),

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan davanın temelinde bulunan, sırayla 1967 ve 1942 doğumlu iki Türk vatandaşı olan, ilki İstanbul'da, ikincisi Ankara'da ikamet eden ve İstanbul Barosuna kayıtlı Avukat A. Tarhan tarafından temsil edilen Cüneyt Konuralp ve Nazire Nuran Konuralp'in ("başvuranlar"), 1 Aralık 2022 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca yapmış oldukları 2734/23 no.lu başvurusu,

Sözleşme'nin 2. maddesinin usul yönüne ilişkin şikâyetlerin, Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanı Abdullah Aydın tarafından temsil edilen Türk Hükümetine ("Hükümet") bildirilmesine ve

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2026. Bu gayri resmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

başvurunun geri kalan kısmının kabul edilemez olduğunun beyan edilmesine ilişkin kararı,

Tarafların görüşlerini dikkate alarak,

Gerçekleştirilen müzakerelerin ardından, aşağıdaki kararı vermiştir:

DAVANIN KONUSU

1. Başvuru, başvuruların yakınının 1 Temmuz 2003 tarihinde İstanbul İstiklal Caddesi'ndeki bir binadan başına bir beton bloğun düşmesi sonucu meydana gelen bir kazanın ardından hayatını kaybetmesi ile ilgilidir.

2. Başvuranların kardeşi ve oğlu olan Sadi Konuralp, 1 Temmuz 2003 tarihinde İstanbul İstiklal Caddesi'nde yürürken bir binadan düşen beton bloğunun isabet etmesi sonucu ağır şekilde yaralanmıştır. Aynı gün aldığı yaralar nedeniyle yaşamını yitirmiştir.

A. Ceza Soruşturması

3. Konuyla ilgili resen derhal bir ceza soruşturması açılmıştır.

4. Olay yerinde keşif yapılmış, bir kroki düzenlenmiş ve bir olay tutanağı hazırlanmıştır.

5. Cumhuriyet savcısı, 2 Temmuz 2003 tarihinde bir adli tıp uzmanının katılımıyla Sadi Konuralp'in naaşı üzerinde ölü muayenesi yapmıştır. Bu muayenenin sonunda ölüm nedeninin kafa travmasına bağlı beyin kanaması olduğu tespit edilmiştir.

6. Yaralanan diğer mağdur O.A. da dahil olmak üzere çeşitli kişilerin ifadeleri alınmıştır.

7. Cumhuriyet savcısı, 11 Kasım 2003 tarihinde binanın kiracısı F.U. hakkında taksirle ölüme ve yaralamaya neden olma suçundan kovuşturma başlatmıştır.

8. Dava, 25 Mart 2004 tarihinde Asliye Ceza Mahkemesi önünde görülmeye başlanmıştır.

9. 6 Mayıs 2005 tarihinde bir bilirkişinin katılımıyla olay yerinde keşif yapılmıştır. Bilirkişi, raporunda, F.U.nun kazada hiçbir sorumluluğunun bulunmadığı sonucuna varmış ve taşınmazın beşte bir oranında müşterek maliki olan M.N.A.yı tek sorumlu olarak göstermiştir.

10. Asliye Hukuk Mahkemesi, 10 Haziran 2005 tarihinde görevsizlik kararı vererek dosyanın Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

11. Ağır Ceza Mahkemesi, 27 Haziran 2006 tarihinde F.U.nun beraatine karar vermiş ve M.N.A. hakkında kovuşturma başlatılmasına hükmetmiştir.

12. Ağır Ceza Mahkemesi, 25 Haziran 2009 tarihinde M.N.A.yı bir yıl hapis cezasına mahkûm etmiş ve cezanın infazının ertelenmesine karar vermiştir. Ağır Ceza Mahkemesi, aynı yargılama kapsamında haklarında kovuşturma yürütülen müşterek malikler M.Ö. ile H.A.nın, kendilerine herhangi bir kusur atfedilemeyeceği gerekçesiyle beraatlarına karar vermiştir. Ağır Ceza Mahkemesi ayrıca, bilirkişi raporunda kısmen sorumlu oldukları belirtilen diğer bazı müşterek malikler hakkında da kovuşturma başlatılmasına karar vermiştir.

13. Sonuç olarak yalnızca A.F.T. hakkında ceza davası açılmıştır. Ağır Ceza Mahkemesi çeşitli tanıkların ifadelerini almış ve birden fazla bilirkişi incelemesi yaptırmıştır.

14. 10 Aralık 2012 tarihli bilirkişi raporunda, A.F.T.nin binadaki payının ihmal edilebilir düzeyde (0,01 m²) olduğu ve bu payın kendisine herhangi bir karar alma yetkisi vermediği sonucuna varılmıştır.

15. Ağır Ceza Mahkemesi, 20 Aralık 2012 tarihinde A.F.T.nin beraatine karar vermiştir.

16. Kararın temyiz edilmemesi nedeniyle hüküm 6 Mart 2013 tarihinde kesinleşmiştir.

17. Başvuranlar, anılan ceza yargılamalarının hiçbirine müdahil olarak katılmamışlardır.

B. Hukuk Mahkemeleri Önünde Açılan Tazminat Davası

18. Başvuranlar, 27 Mayıs 2004 tarihinde Beyoğlu Asliye Hukuk Mahkemesi önünde binanın on malikine karşı, bakım ve güvenlik yükümlülüklerini yerine getirmedikleri gerekçesiyle tazminat davası açmışlardır. Başvuranlar, bu kapsamda maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuşlardır.

19. Asliye Hukuk Mahkemesi, yaptırdığı bilirkişi incelemesi sonucunda hazırlanan raporu değerlendirdikten sonra, 29 Nisan 2008 tarihli kararıyla davalıların başvuranlara maddi zararları karşılığında toplam 52.310 Türk lirası (o tarihteki döviz kuru üzerinden yaklaşık 26.142 avro) ile manevi zararları karşılığında 8.000 Türk lirası (o tarihteki döviz kuru üzerinden yaklaşık 4.000 avro) ödemelerine karar vermiştir.

20. Kararın ilgili kısmı aşağıdaki gibidir:

“(...) Kültür ve tabiat varlıklarını koruma kuruluna müracaat ederek taşınmazlarını alacakları izin ile eski halini koruyarak taşınmazlarını tamir ettirmeleri tadilat yapmaları gerekir.

İzni almak ve izne göre tadilat yapmak davalılara düşen bir görevdir. Bunu yapmayan taşınmaz malikleri zarar görenlere karşı sorumludurlar.

Bu itibarla mahallinde uzman bilirkişiler marifetiyle keşif de yapılmış verilen uzman bilirkişi kurulu raporunda zararın binanın bakım noksanlığından ileri geldiği belirtilmiştir.

Bu itibarla raporla da saplandığı üzere davalılar zarardan sorumludurlar (...)”

21. Manevi tazminatın ödenmesinin paylaştırılmasına ilişkin bir karar verilmiştir. Bu karar, birçok bozma kararının ardından 3 Ekim 2018 tarihinde kesinleşmiş ve 23 Ekim tarihinde başvuranlara tebliğ edilmiştir. Başvuranlar, 22 Kasım 2018 tarihinde Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmuşlardır (aşağıdaki 27. paragraf).

C. İdare Mahkemeleri Önünde Açılan Tazminat Davası

22. Başvuranlar, hukuk mahkemeleri önünde açtıkları davaya paralel olarak, 2004 yılında İstanbul İdare Mahkemesi önünde de Beyoğlu Belediyesi ile İstanbul Valiliği aleyhine, yakınlarının ölümüne neden olan hizmet kusuru iddiasıyla bir tazminat davası açmışlardır.

23. İdare Mahkemesi, 30 Ekim 2008 tarihli bir kararla söz konusu talebi reddetmiştir.

24. Kararın ilgili kısmı aşağıdaki gibidir:

“Sadi Konuralp’in ölümüne sebep olan penceredeki beton bloğun düşmesinin binanın maili inhidam olmasından dolayı değil binadaki bakım noksanlığından kaynaklandığı, bakım noksanlığının giderilmesi hususunda sorumlunun ise yapı malikleri olduğu, nitekim yapı maliklerine karşı açılan davada Beyoğlu 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin kararıyla yapı maliklerinin tazminat ödemeye mahkûm edildiği, belediyenin yıkılmaya yüz tutmuş ve belediyece yıkılmaması halinde derhal yıkılacak durumda olan yapılar dışında bakım ve onarım eksikliği bulunan eski eser olarak tescilli bir yapıyı yıkma gibi bir görev ve sorumluluğunun bulunmadığı dikkate alındığında; uğranılan zararda idarenin hizmet kusurunun bulunduğu kabul edilerek tazminat ödemekle yükümlü tutulması mümkün değildir.

Öte yandan, davada İstanbul Valiliği de hasim mevkiinde gösterilmişse de belediye sınırları içinde bulunan bir yapı ile ilgili valiliklerin imar ve eski eser mevzuatından kaynaklanan bir görev ve yetkisinin bulunmaması nedeniyle dava konusu olayla ilgisi ve sorumluluğu bulunmamaktadır. Açıklanan nedenlerle tazminat talebinin reddi gerekmektedir.”

25. Danıştay, 22 Mayıs 2012 tarihli bir kararla, 30 Ekim 2008 tarihli kararı onamıştır.

26. Danıştay, 14 Aralık 2012 tarihinde başvuruların 22 Mayıs 2012 tarihli karara karşı yaptıkları karar düzeltme başvurusunu reddetmiştir.

D. Anayasa Mahkemesine Yapılan Bireysel Başvuru

27. Başvuranlar, 22 Kasım 2018 tarihinde, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmuştur.

28. Yaşam hakkının yanı sıra etkili başvuru hakkına da dayanan başvuranlar, yakınlarının idareye atfedilebilir bir (ihmal nedeniyle hayatını kaybettiğini ileri sürmüşler ve idarenin, ilgili kişinin anılan hakkını korumaya yönelik pozitif yükümlülüğünü yerine getirmediğini savunmuşlardır. Başvuranlar, idareye karşı açılan tam yargı davasının haksız yere reddedildiğini ve yargılama süresinin aşırı uzun olduğunu iddia etmişlerdir.

29. Ayrıca yargılamanın adil olmadığından yakınan başvuranlar, bu hususta, hukuk mahkemelerince ödenmesine hükmedilen tazminat miktarının yetersiz olduğundan şikâyet etmişlerdir. İlgililer, anılan mahkemeler önünde yürütülen yargılamanın süresinin aşırı uzun olduğundan da yakınmışlardır.

30. Sözleşme'nin 2. maddesi kapsamında dile getirilen şikâyetlere ilişkin olarak Anayasa Mahkemesi, 22 Haziran 2022 tarihli kararında, başvuranların 22 Kasım 2018 tarihinde bireysel başvuruda bulunduklarını, dolayısıyla başvurunun Danıştayın 14 Aralık 2012 tarihli kararını takip eden otuz günlük yasal süre içinde yapılmadığını tespit etmiştir. Anayasa Mahkemesi sonuç olarak, başvurunun bu kısmını süre aşımı nedeniyle reddetmiştir.

31. Sözleşme'nin 6. maddesi anlamında yargılamanın adilliğine ilişkin şikâyetlerle ilgili olarak Anayasa Mahkemesi, hukuk mahkemelerinin delilleri değerlendirmesinde ve vardıkları sonuçlarda bariz bir takdir hatası veya açık bir keyfilik oluşturan herhangi bir husus tespit etmemiştir.

32. Buna karşılık Anayasa Mahkemesi, hukuk mahkemeleri önünde yürütülen yargılamanın süresinin aşırı uzun olduğuna karar vermiş ve başvuranlara müstereken, manevi tazminat olarak 105.000 Türk lirası (olay tarihinde yaklaşık 6.000 avro) ödenmesine hükmetmiştir. Karar, başvuranlara 2 Ağustos 2022 tarihinde tebliğ edilmiştir.

E. ŞİKÂyetLER

33. Mahkeme önünde başvuranlar, somut olayın koşullarının, Sözleşme'nin 2. maddesinin usul yönünün ihlaline yol açtığını ileri sürmektedirler.

34. Başvuranlar, özellikle ihtilaf konusu kazaya ilişkin yargılama sürelerinin makul olmadığını düşünmekte; dolayısıyla kurulan yargı sisteminin etkili olmadığını, olayların ortaya çıkarılmasına, sorumluların hesap vermesinin sağlanmasına ve kendilerine uygun bir tazminat ödenmesine imkân tanımadığını değerlendirmektedirler.

MAHKEMENİN DEĞERLENDİRMESİ

Sözleşme'nin 2. Maddesinin Usul Yönü Hakkında

1. Tarafların İddiaları

35. Hükümet, yaşam hakkına ilişkin şikayetlerle ilgili olarak, başvuranları, Anayasa Mahkemesi önündeki başvurularını gereken süre zarfında yapmamış olmakla eleştirmekte ve bu bağlamda anılan mahkemeye geçerli bir başvuruda bulunmadıklarını ileri sürmektedir. Hükümet, bireysel başvurunun Danıştayın 14 Aralık 2012 tarihli kararından çok sonra, yani 22 Kasım 2018 tarihinde yapıldığını kaydetmektedir. Oysa Hükümete göre, kamu makamlarının hizmet kusuru nedeniyle sorumluluğuna gidilmesine olanak sağlayabilecek tek yol bu davadır. Hükümet, bu davanın kamu makamlarına karşı yöneltilen tazminat davasından tamamen ayrı olduğunu iddia etmesine rağmen, başvuranların, özel kişilere karşı açılan hukuk davasının sonuçlanmasını gereksiz yere beklediklerini ve dolayısıyla Anayasa Mahkemesine vaktinden sonra başvurduklarını ileri sürmektedir. Hükümet, başvuranların ceza yargılamasına müdahil olmadıklarını eklemektedir. Sonuç olarak Hükümet, iç hukuk yollarının tüketilmemiş

olması nedeniyle, Mahkemeyi yaşam hakkına ilişkin şikayetlerin kabul edilemez olduğuna karar vermeye davet etmektedir.

36. Hükümet ayrıca, Anayasa Mahkemesinin hukuk mahkemesi önündeki yargılamanın aşırı uzun sürmesi nedeniyle bir ihlal tespitinde bulunduğunu ve başvurulara uygun bir tazminat ödenmesine hükmettiğini ileri sürmekte ve dolayısıyla başvuruların mağdur sıfatını kaybettikleri kanaatindedir. Hükümet bu hususta, başvurunun esas itibarıyla ulusal mahkemeler önünde yürütülen yargılamanın çabukluğu meselesi ile ilgili olması sebebiyle hükmedilen tazminatın yeterli ve orantılı olduğunu değerlendirmektedir.

37. Başvuranlar, iç hukuk yollarının tamamını tükettiklerini ileri sürmektedirler. Başvuranlar, yakınlarının ölümüyle sonuçlanan kazanın, binadaki bakım ve onarım eksikliği sebebiyle koparak mağdurun üzerine düşen beton bloktan kaynaklandığının tespit edildiğini ifade etmektedirler. Başvuranlara göre bu unsurlar, malikler bakımından sorumluluk doğuracak nitelikte olup bu doğrultuda maliklere karşı bir hukuki sorumluluk davası açmışlardır. Bununla birlikte, yargılamanın on yıldan fazla sürdüğünden ve kendilerine göre tatmin edici bir kararla sonuçlanmadığından yakınmaktadırlar.

38. İlgililer bu bağlamda, Sadi Konuralp'ın ölümüne ilişkin koşulların tam olarak aydınlatılmadığını, sorumluların tespit edilmesi için gerekli delillerin toplanmadığını ve makamların etkili bir soruşturma yürütmediğini değerlendirmektedirler. Başvuranlara göre yargı sistemi, somut olayda, etkili bir şekilde ve Sözleşme'nin 2. maddesine uygun olarak işlememiştir.

2. Mahkemenin Değerlendirmesi

39. Mahkeme, her halükârda, başvuru aşağıda açıklanan nedenlerle kabul edilemez olduğundan, Hükümet tarafından ileri sürülen ilk itirazların tümü hakkında bir karar verilmesine gerek olmadığı kanaatindedir.

a) İlgili Genel İlkeler

40. Mahkeme, Devletin, yaşam hakkını koruma yükümlülüğünün, ölüm olaylarında etkili ve bağımsız bir yargı sisteminin kurulmasını sağlama yönündeki pozitif usuli yükümlülüğü de içerdiğini hatırlatmaktadır (*Nicolae Virgiliu Tănase/Romanya* [BD], no. 41720/13, § 137, 25 Haziran 2019). Taksirle öldürme veya bir kimsenin hayatını taksirle tehlikeye atma durumlarında, şayet hukuk sistemi mağdurlara (veya yakınlarına) hukuk mahkemeleri önünde, tek başına veya ceza mahkemeleri önündeki bir başvuru ile birlikte, olası sorumlulukların tespit edilmesini ve uygun bir hukuki tazminat elde edilmesini sağlayabilecek nitelikte bir başvuru yolu sunuyorsa, etkili bir yargı sisteminin varlığına ilişkin yükümlülük yerine getirilmiş sayılabilir (*Nicolae Virgiliu Tănase*, yukarıda anılan, § 159)

41. Somut olayda olduğu gibi hem hukuki hem de cezai nitelikte farklı başvuru yollarının mevcut olduğu bir durumda Mahkeme, bu yollar bir bütün olarak ele alındığında ve kanunda öngörüldüğü ve uygulamada tatbik edildiği şekliyle, olayların ortaya çıkarılmasına, sorumluların hesap vermesinin sağlanmasına ve mağdura uygun bir tazminat sunulmasına imkân tanıyan hukuk yollarını teşkil edip etmediğini incelemelidir. Devletin, 2. madde kapsamındaki pozitif yükümlülüklerini yerine getirmek adına benimseyeceği tedbirlerin seçimi, ilke olarak takdir yetkisi dahilindedir. Sözleşme ile güvence altına alınan hakları korumaya elverişli araçların çeşitliliği göz önünde bulundurulduğunda, ilgili Devletin iç hukukta öngörülen belirli bir tedbiri uygulamaya koymamış olması, pozitif yükümlülüğünü başka bir şekilde yerine getirmesine engel teşkil etmez (*Nicolae Virgiliu Tănase*, yukarıda anılan, § 169).

42. Dolayısıyla Mahkeme, başvuranların, şikayetlerini gereğince incelenmesini sağlayabilecek hukuk yollarını kullanmış olmalarını istemektedir; zira bu, söz konusu prosedürlerin her birinin, özellikle de hukuki tazminat elde edilmesine imkân veren yolun, ilke olarak Sözleşme'nin

2. maddesi bağlamında Devlete düşen etkili bir yargı sistemi kurma yükümlülüğünü karşılamaya yetkin olduğu yönündeki aksi ispat edilebilir bir karineye dayanmaktadır (*ibid.*).

b) Yukarıda Belirtilen İlkelerin Mevcut Davaya Uygulanması

43. Somut olayda Mahkeme, kazanın hemen ardından resen bir ceza soruşturması açıldığını gözlemlemektedir. Yetkililer gecikmeksizin olay yerinde incelemelerde bulunmuş; olay yeri krokisi çizmiş ve olay raporu düzenlemişlerdir. Sadi Konuralp'ın cesedi üzerinde 2 Temmuz 2003 tarihinde, Cumhuriyet savcısı ve bir adli tabip huzurunda ölü muayene işlemi gerçekleştirilmiş ve ölümün, kafa travmasına bağlı beyin kanamasından kaynaklandığı sonucuna varılmıştır (yukarıda 5. paragraf).

44. Mahkeme ayrıca, aynı olayda yaralanan başka bir mağdurunki de dahil olmak üzere birçok tanık ifadesinin alındığını ve binanın kiracısı F.U. hakkında taksirle ölüm ve yaralamaya sebebiyle verme suçundan 11 Kasım 2003 tarihi itibarıyla ceza kovuşturması açıldığını kaydetmektedir. Dava, 25 Mart 2004 tarihinde Asliye Ceza Mahkemesi önünde görülmeye başlanmıştır. (yukarıda 6-8. paragraflar).

45. Yargılama sırasında, ulusal mahkemeler, bir bilirkişi eşliğinde olay yeri incelemesi yapılmasına karar vermiş ve gerçek sorumluların kimliklerini tespit etmeye çalışmışlardır. Olayda F.U.nun sorumluluğunun bulunmadığına ve M.N.A.nın sorumlu olduğuna ilişkin bilirkişi raporunun alınması üzerine, Asliye Ceza Mahkemesi görevsizlik kararı vererek dosyayı Ağır Ceza Mahkemesine göndermiştir. Ağır Ceza Mahkemesi bunun üzerine F.U.nun beraatine hükmetmiş ve M.N.A. hakkında kovuşturma açılmasına karar vermiştir (yukarıda 9-11. paragraflar).

46. Mahkeme, Ağır Ceza Mahkemesinin 25 Haziran 2009 tarihli kararıyla M.N.A.yı bir yıl hapis cezasına mahkûm ettiğini ve bu cezanın ertelenmesine hükmettiğini kaydetmektedir. Mahkeme ayrıca, aynı yargılama kapsamında haklarında kovuşturma yürütülen diğer müşterek maliklerin durumunu

incelemiş; sorumluluklarını ortaya koyacak yeterli delil bulunmaması nedeniyle bazılarının beraatına hükmetmiş; bilirkişi raporunda kısmen sorumlu oldukları belirtilen diğer müşterek malikler hakkında ise kovuşturma başlatılmasına karar vermiştir (yukarıda 12. paragraf).

47. Mahkeme son olarak, A.F.T. hakkında bir ceza yargılamasının da başlatıldığını, bu süreçte çeşitli tanık beyanlarının alındığını ve birden fazla bilirkişi incelemesi yapılmasına karar verildiğini gözlemlemektedir. 10 Aralık 2012 tarihli raporda, ilgilinin söz konusu taşınmaz üzerinde ehemmiyetsiz düzeyde mülkiyet payına sahip olduğu ve müşterek mülkiyet içinde herhangi bir karar alma yetkisinin bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Ağır ceza mahkemesi, bu unsurlara dayanarak 20 Aralık 2012 tarihinde ilgilinin beraatına karar vermiştir. Bu karar, 6 Mart 2013 tarihinde kesinleşmiştir (yukarıda 13-16. paragraflar).

48. Tüm bu unsurları göz önünde bulunduran Mahkeme, ulusal makamların kazanın meydana geldiği koşulları aydınlatmaya, ölüm nedenlerini belirlemeye ve bu konuda sorumluluk taşıyabilecek kişileri tespit etmeye yönelik uygun tedbirleri aldığı kanaatindedir. Ulusal mahkemelerin kararlarını yargılama sürecinde toplanan delillere dayandırmış olmaları nedeniyle, kovuşturulan tüm kişilerin mahkûm edilmemiş olması, tek başına soruşturmanın etkisiz olduğu sonucuna varılmasına yol açamaz.

49. Bununla birlikte Mahkeme, başvuranların ulusal düzeyde yürütülen ceza yargılamalarına müdahil olmadıklarını gözlemlemektedir (yukarıda 17. paragraf); dolayısıyla, söz konusu yargılamaya ve özellikle delillerin toplanmasına ilişkin olarak Mahkeme önünde dile getirdikleri şikâyetler, her halükarda, Hükümet tarafından da ileri sürüldüğü üzere iç hukuk yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemezlik engeline takılmaktadır (bk. yukarıda 35. paragraf ve *bu davaya uygulanabildiği ölçüde (mutatis mutandis), Ross/Yunanistan* (k.k.), no. 42152/98, 4 Mayıs 1999).

50. Mahkeme müteakiben, başvuruların uğradıklarını iddia ettikleri zararın tazmin edilmesi amacıyla Türk hukuk sisteminin kendilerine sunduğu tüm başvuru yollarını kullandıklarını kaydetmektedir.

51. İlk olarak, hukuk mahkemeleri önünde açılan tazminat davasının sonucuna ilişkin olarak Mahkeme, müşterek maliklerin başvuranlara tazminat ödemeye mahkûm edildiklerini not etmektedir. Mahkemeler, yaptırıkları bilirkişi incelemesinin sonuçlarına dayanarak, beton bloğun düşmesinin doğrudan binanın bakım ve onarım eksikliğinden kaynaklandığına ve buna ilişkin sorumluluğun tamamen müşterek maliklere ait olduğuna hükmetmişlerdir. Bu hususta Mahkeme, başvuruların özellikle söz konusu mahkemeler tarafından kendilerine ödenmesine hükmedilen tazminat miktarını eleştirdiklerini gözlemlemektedir. Bununla birlikte Mahkeme, bu hususu Sözleşme'nin 6. maddesi kapsamında inceleyen Anayasa Mahkemesi ile benzer şekilde (yukarıda 31 ve 32. paragraflar), hükmedilen tazminata ilişkin kararın iç hukukun yorumlanması ve uygulanması alanına girdiğini hatırlatmakta ve somut davanın koşullarında, adli mahkemelerce benimsenen çözümün keyfi ve açıkça mantıksız olmadığı kanaatindedir. Ayrıca, oluşturulan yargı sisteminin bu noktada yetersiz işlediği sonucuna varılmasını gerektirecek hiçbir husus bulunmamaktadır.

52. Daha sonra, hukuk mahkemeleri önündeki tazminat davasının süresine ilişkin olarak Mahkeme, 2. maddenin usuli gerekliliklerine uyulup uyulmadığının, birkaç temel parametre esas alınarak değerlendirildiğini hatırlatmaktadır (*Mustafa Tunç ve Fecire Tunç/Türkiye* [BD], no. 24014/05, § 225, 14 Nisan 2015, ve *Nicolae Virgiliu Tănase*, yukarıda anılan, §§ 165-168).

53. Bu parametreler birbiriyle yakından bağlantılı olup, Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasında güvence altına alınan “makul süre” gerekliliğinden farklı olarak, tek başlarına bağımsız birer amaç teşkil etmezler. Bunlar, birlikte ele alındıklarında, soruşturmanın etkililik derecesinin değerlendirilmesini sağlayan kriterlerdir. Makul özen ve sürat de

dâhil olmak üzere, bu alandaki her türlü mesele, tam olarak soruşturmanın bu etkililik amacı ışığında değerlendirilmelidir (yukarıda anılan *Nicolae Virgiliu Tănase* kararı, § 171 ile karşılaştırınız).

54. Mahkeme, hukuk mahkemeleri önünde açılan tazminat davasının on dört yıl dört ayı aşkın bir süre devam ettiğini tespit etmekte ve böyle bir sürenin açıkça aşırı uzun olduğu kanaatine varmaktadır.

55. Mahkeme ayrıca, Anayasa Mahkemesinin de Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrası kapsamında, bu yargılamanın aşırı uzun sürmesi nedeniyle ihlal tespitinde bulunduğunu ve bu bağlamda başvuranlara tazminat ödenmesine hükmettiğini kaydetmektedir (bk. yukarıda 31 ve 32. paragraflar).

56. Bununla birlikte Mahkeme, hukuk mahkemeleri önündeki tazminat davasının süresinin, Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrası uyarınca aşırı uzun bulunsa da, kazanın kaynağındaki olayların süratle aydınlatıldığı, sorumluluğu doğabilecek kişilerin tespit edildiği (yukarıda 43-48. paragraflar) ve hukuk yargılamasında, taşınmazın müşterek maliklerinin başvuranlara tazminat ödeme yükümlülüğünün nispeten hızlı bir şekilde tespit edilerek yeterli bir hukuki tazminat sağlanmış olması (yukarıda 19-20. paragraflar) dikkate alındığında, somut olayda tek başına Sözleşme'nin 2. maddesinin usul yönü anlamında soruşturmanın etkililiği üzerinde bir tesiri olduğunun ortaya konulamadığı kanaatindedir. Mahkeme bu bağlamda, yalnızca yargılamanın çabukluğu ile ilgili olarak, Anayasa Mahkemesinin hukuk mahkemeleri önündeki yargılamanın süresinin aşırı uzun olduğunu açıkça kabul ettiğini ve bu ihlalin tazmini amacıyla manevi tazminat olarak uygun bir meblağ ödenmesine hükmettiğini göz önünde bulundurmaktadır (yukarıda 32. paragraf ve *bu davaya uygulanabildiği ölçüde (mutatis mutandis)*, *Scordino/İtalya* (no. 1) [BD], no. 36813/97, §§ 179-81, AİHM 2006-V).

57. Son olarak, idare mahkemelerinde açılan tazminat davası (yukarıda 22. paragraf), idarenin sorumluluğunu doğuracak nitelikte herhangi bir

kusurun bulunmadığı gerekçesiyle reddedilmiştir (yukarıda 23-26. paragraflar).

58. Nitekim, meydana gelen zararın yalnızca taşınmazın bakım ve onarım eksikliğinden kaynaklandığı ve bu durumun sadece müşterek maliklere yüklenebileceği, söz konusu kişilerin adli yargı merci tarafından bu bağlamda mahkûm edildikleri tespit edilmiştir. Bu koşullar altında, belediyenin tarihi anıt statüsündeki bir binaya müdahale etme yetki ve yükümlülüğünün ancak ağır ve yakın bir tehlike durumunda söz konusu olduğundan, ilgili belediyeye kusur teşkil eden herhangi bir kusurlu ihmal atfedilemez. Oysa somut olayda taşınmaz bu nitelikte bir tehlike arz etmemektedir; bu durum idarenin herhangi bir yıkım veya resen müdahale yükümlülüğünü ortadan kaldırmaktadır.

59. Davada adı geçen İstanbul Valiliğinin, bir belediyenin sınırları içinde yer alan binaların bakım ve onarımı veya güvenliği konusunda herhangi bir yetkisinin bulunmaması nedeniyle sorumlu tutulamayacağı açıktır. Dolayısıyla, bir idari makama yüklenebilecek herhangi bir hizmet kusurunun bulunmaması nedeniyle, idareye karşı açılan tazminat davası reddedilmiştir.

60. Mahkeme, idare mahkemelerinin incelemelerine sunulan temel şikâyetlere yanıt verdiği ve somut olayın koşullarında, bu mahkemelerce benimsenen yaklaşımın hiçbir şekilde keyfi veya açıkça mantıksız görünmediği kanaatindedir.

61. Mahkeme, mevcut başvuru yollarının, bir bütün olarak ele alındığında ve kanunda öngörüldüğü ve uygulamada tatbik edildiği şekliyle, olayların ortaya çıkarılmasına, sorumluların hesap vermesinin sağlanmasına ve mağdura uygun bir tazminat sunulmasına imkân tanıyan hukuk yollarını teşkil ettiği sonucuna varmaktadır.

62. Sonuç olarak, başvuranların şikâyetleri, açıkça dayanaktan yoksun olup Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının (a) bendi ve 4. fıkrası uyarınca reddedilmelidir.

KONURALP/TÜRKİYE KARARI

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup 11 Haziran 2026 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Dorothee von Arnim
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Péter Paczolay
Başkan